

*A magyar lakosság
2004. évi utazási szokásai*

2005

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A **magyar lakosság utazási szokásairól** a Magyar Turizmus Rt. éves gyakorisággal végez kutatást. A 2004. november elején végzett kutatás a megkérdezést megelőző egy év alatt megvalósult **kirándulásokat, utazásokat és főutazásokat** vizsgálta.¹

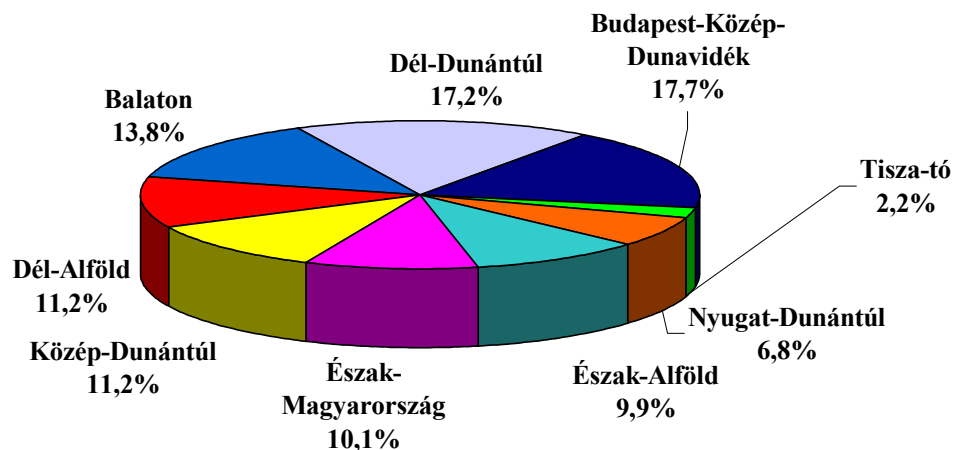
Kirándulások

2003. novembere és 2004. októbere között a **magyar háztartások 61%-a vett részt kiránduláson**. A kirándulók 90%-a csak belföldi kirándulást tett. Csak külföldre a háztartások 3%-a kirándult, míg 7% belföldön és külföldön is járt.

BELFÖLDI KIRÁNDULÁSOK

Belföldi kiránduláson a megkérdezettek 58,9%-a járt, **egy magyar háztartás** a vizsgált időszakban átlagosan **négy alkalommal kirándult** belföldön. A belföldi kirándulások legkedveltebb úti céljai a **Budapest-Közép-Dunavidék** és a **Dél-Dunántúl** turisztikai régiók voltak.

A belföldi kirándulások úti célja

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=12295 kirándulás

A belföldi kirándulások **75%-a** esetében **rendszeres útról** van szó, azaz ugyanazzal a motivációval ugyanazt a desztinációt több alkalommal is felkeresték a megkérdezettek. A

¹ A kutatás módszertanára vonatkozó információk az utolsó fejezetben kerülnek bemutatásra.

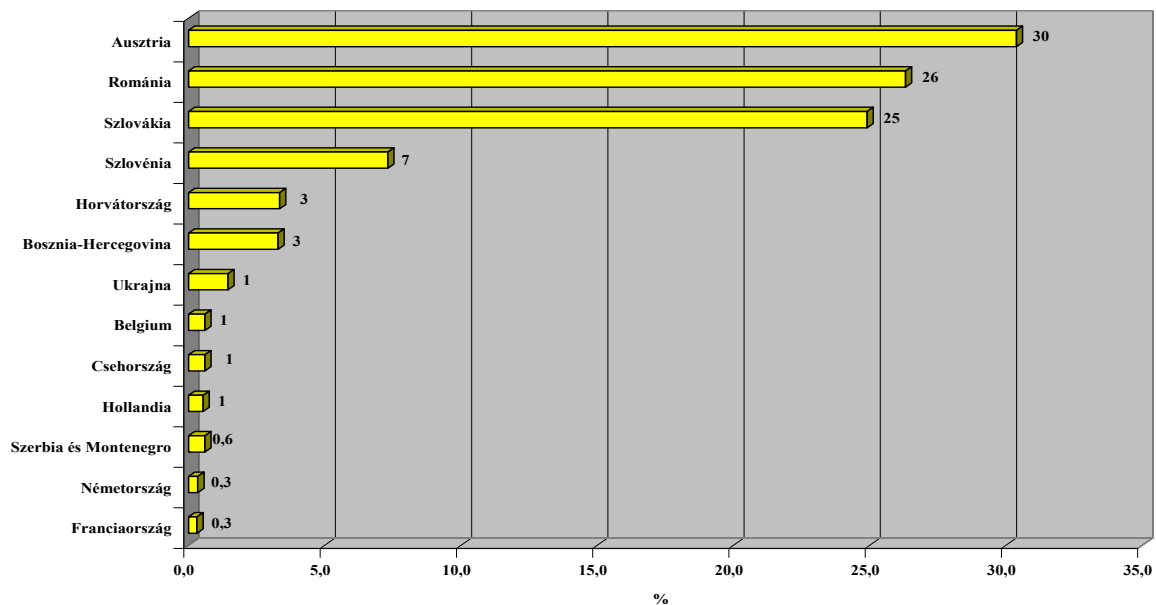
motivációk közül kiemelkedik a **rokonok és ismerősök felkeresése (23%)**, a **pihenés (13%)** és a **strandolás, fürdőzés (11%)**. Ez a három cél a belföldi kirándulások 47%-ának volt elsődleges motivációja. A nem rendszeres jelleggel tett belföldi kirándulások többsége a **nyári hónapokra** esett, de jelentős az **előszézon** szerepe is. Egy belföldi kiránduláson **átlagosan 2,26 fő** vett részt.

A belföldön **kirándulók 33%-a gyűjt** a kirándulás előtt vagy közben **turisztikai információt**. A leggyakrabban használt információforrások a **prospektusok (45%)**, a **térképek (32%)** és a **korábban ott járt személyek tapasztalatai (32%)**. A megkérdezettek **26%-a az internetről** is tájékozik.

KÜLFÖLDI KIRÁNDULÁSOK

A kiránduláson részt vevő **háztartások 9,7%-a külföldön is** tett kirándulást. Egy **külföldi kiránduláson részt vevő háztartás átlagosan egy kiránduláson vett részt**. A külföldi kirándulások legkedveltebb desztinációi **Ausztria, Románia és Szlovákia** voltak, amely három ország a külföldi kirándulások több mint nyolctizedének volt úti célja.

A külföldi kirándulások úti célja (%)

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=445 kirándulás
A külföldi kirándulások **45%-a** esetében **rendszeres útról** van szó, azaz ugyanazzal a motivációval ugyanazt a desztinációt több alkalommal is felkeresték a megkérdezettek. A

külföldi kirándulások fő motiváció közül kiemelkedik a **vásárlás (42%)**, a **városlátogatás (18%)** és a **rokonok és ismerősök felkeresése (15%)**. Ez a három cél a külföldi kirándulások háromnegyedének volt motivációja. Az átlagosnál magasabb volt a **vásárlás szerepe** az **ausztriai** és a **szlovákiai** (46%), valamint a **romániai** (54%) kirándulások esetében. A nem rendszeres jelleggel tett külföldi kirándulások az **ünnepekhez**, a **nyári időszakhoz** és az **utószezonhoz** kötődnek. Egy kiránduláson **átlagosan 2,2 fő** vett részt.

A külföldi kiránduláson részt vevők **47%-a gyűjt** a kirándulás előtt vagy közben **turisztikai információt**. A legnépszerűbb információforrások a **prospektusok (34%)**, a **korábban ott járt személyek tapasztalatai (29%)** és a **saját tapasztalatok (29%)**. A megkérdezettek **18%-a az internetről** is tájékozódik.

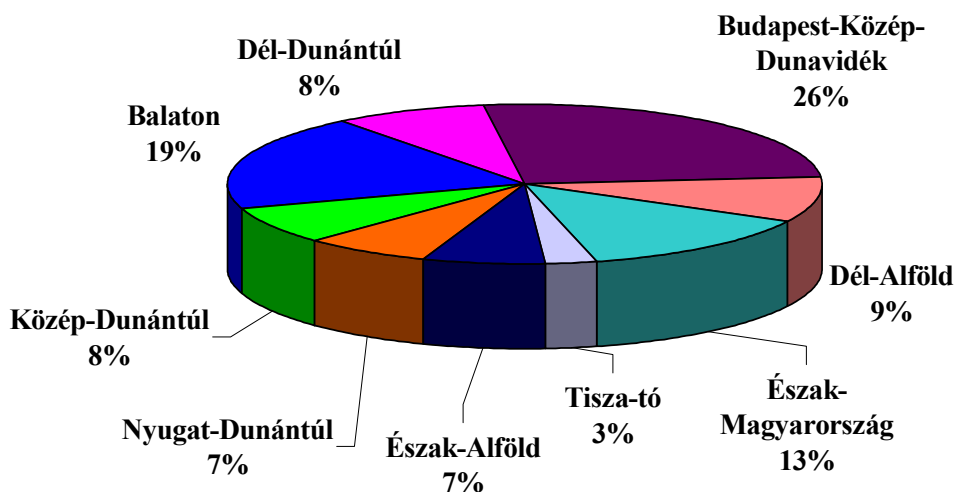
Utazások

2003. novembere és 2004. októbere között a **magyar háztartások 60%-a vett részt utazáson**. Az utazók 67%-a csak belföldi utazáson vett részt, 16% belföldön és külföldön is járt. Csak külföldre 17% utazott.

BELFÖLDI UTAZÁSOK

Egy belföldre utazó háztartás **átlagosan 3,3 utazáson** vett részt, ami az összes magyar háztartásra vetítve 1,65 utazást jelent háztartásonként a vizsgált időszakban. A belföldi utazások legkedveltebb úti célja a **Budapest-Közép-Dunavidék (26%)** és a **Balaton (19%)** turisztikai régió volt.

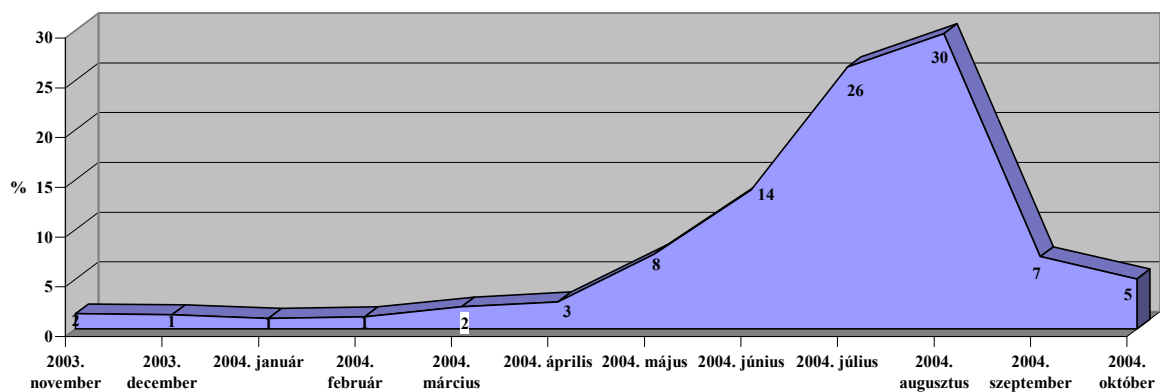
A belföldi utazások úti célja

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=4941 utazás

Az utazások **57%-a** esetében **rendszeres útról** van szó. A nem rendszeres jelleggel tett belföldi utazások többsége a **július** és **augusztus** hónapokra esett.

A belföldi utazások időpontja

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=2105 utazás

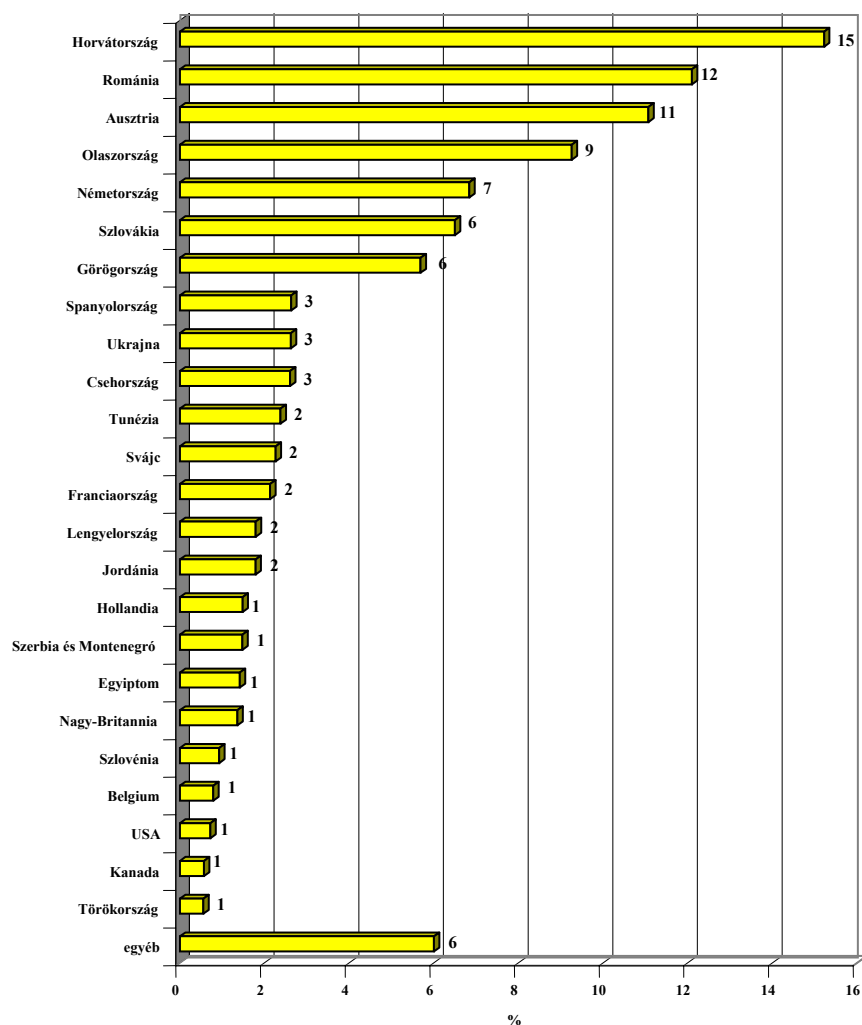
A belföldi utazáson részt vevők **motivációi** közül kiemelkedik a **rokonok és ismerősök felkeresése (27%)** és a **pihenés (36%)**. Ez a két cél az utazások kétharmadának volt elsődleges motivációja. Egy belföldi utazáson **átlagosan 2,15 fő** vett részt. A belföldi

utazások mintegy háromnegyede **1-3 éjszakás** tartózkodási idővel járt. A belföldi utazások **átlagos hossza 3,6 éjszaka** volt. Az **átlagos tartózkodási idő a Balaton régióban volt a legmagasabb (4,6 éjszaka)** és a **Budapest-Közép-Dunavidék régióban a legalacsonyabb (3,0 éjszaka)**. A belföldön utazók **42%-a gyűjt az utazás előtt vagy az utazás közben turisztikai információt**. A turisztikai információk legfontosabb forrásai a **prospektusok (38%)**, az **internet (30%)** és az **útikönyvek (29%)**.

KÜLFÖLDI UTAZÁS

Külföldi utazáson a megkérdezettek egyötöde vett részt. Az utazáson részt vevő **háztartások egyharmada külföldi utazáson is részt vett**.

A külföldi utazások célországa

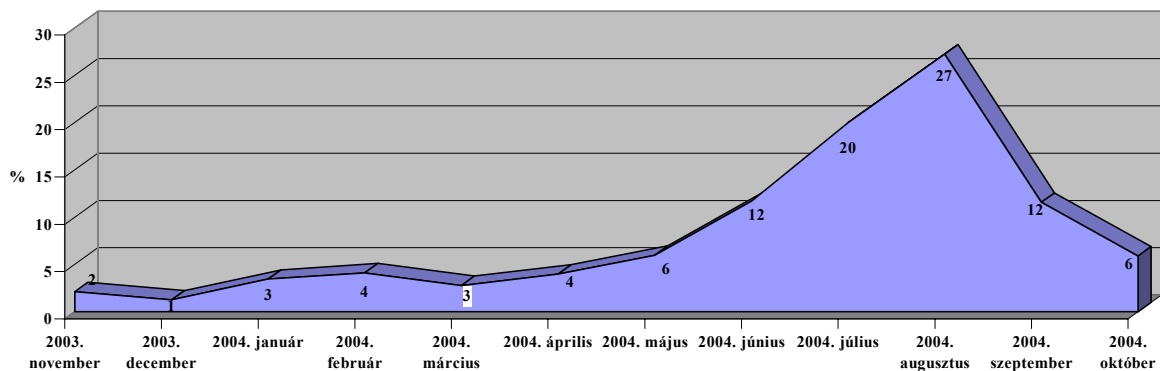

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=980 utazás

A külföldi utazáson részt vevő háztartás **átlagosan 3,3 utazást** tett a vizsgált időszakban. A külföldi utazások legnépszerűbb desztinációi **Horvátország** (15%), **Románia** (12%) és **Ausztria** (11%) voltak. Az Európán kívüli utazások aránya 13%-ot tett ki.

A külföldi utazások **14,5%-a** esetében **rendszeres útról** van szó. A nem rendszeres jelleggel tett külföldi utazások többsége a **nyári időszakban** történt, de jelentős az **elő- és az utószezon** (június és szeptember) szerepe is.

A külföldi utazások időpontja

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=838 utazás

A külföldi utazások fő motivációi közül kiemelkedik a **pihenés (27%)** és a **rokonok, ismerősök felkeresése (17%)**. Ez a két cél a külföldi utazások közel felének (44%) volt elsődleges motivációja.

Egy utazáson **átlagosan 2,15 fő** vett részt. A külföldi utazások között az **egyhetes utazások** és a **hosszú hétvégés utazások** domináltak. Hat éjszakánál hosszabb a külföldi utazások 41%-a volt; ebből 8%-ot a tíz éjszakás utazások adták. A külföldi utazások **átlagos hossza 6,6 éjszaka** volt.

A külföldre utazók **73%-a gyűjt** a külföldi utazás előtt vagy közben **turisztikai információt**. A legtöbben (37%) a külföldi utazás előtt és közben is gyűjtenek információt, 32% pedig csak az utazást megelőzően. Mindössze 4% azok aránya, akik csak a külföldi utazás közben tájékozódnak. A legfontosabb turisztikai információforrások a **prospektusok (43%)**, az **útikönyvek (36%)** és az **internet (36%)**. Az **utazási irodát** mint

információforrást a külföldre utazók **31%-a** vette igénybe. A külföldi utazáson részt vevők átlagosan két-három információforrást vesznek igénybe.

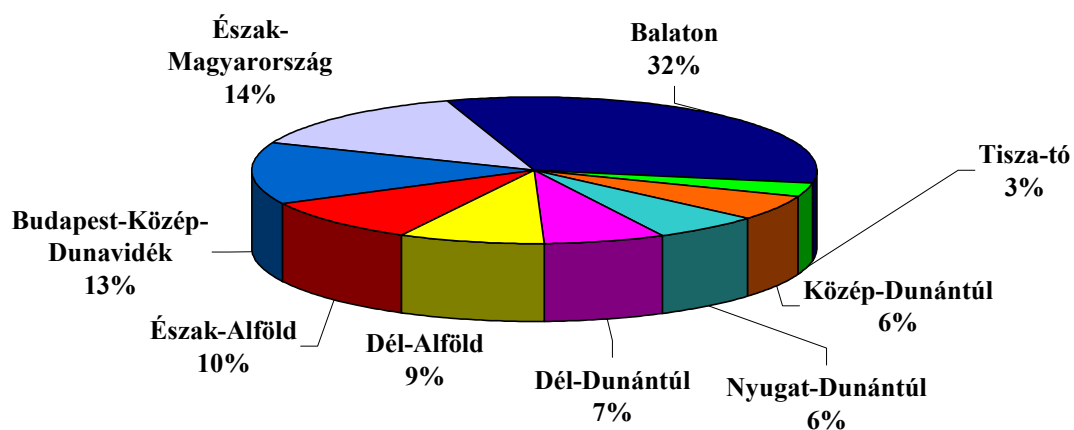
Főutazások

2003. november eleje és 2004. október vége között a megkérdezett **háztartások 44%-ában**, az utazáson résztvevő háztartások 73%-ában fordult elő főutazás. Azok, akik nem vettek részt főutazáson, döntésüket elsősorban (51%) anyagi okokkal magyarázták. A főutazások **64%-a belföldi**, 36%-a külföldi volt.

BELFÖLDI FŐUTAZÁSOK

A belföldi főutazások legnépszerűbb desztinációja a **Balaton** volt. A második leggyakoribb úti célt, az **Észak-Magyarország** turisztikai régiót a **Budapest-Közép-Dunavidék** régió követte. A belföldi főutazáson részt vevők – a Balaton régió közkedveltsége mellett – általában a **közeleli, szomszédos turisztikai régiókat** keresték fel. A belföldi főutazáson résztvevők **82%-a járt már korábban főutazása helyszínén**. A Nyugat-Dunántúl települései voltak az újonnan felfedezettek, ott a főutazóknak 71%-a járt korábban.

A belföldi főutazások úti célja

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T., N=845 főutazás

Az úti cél iránti érdeklődést leggyakrabban a kedvező tapasztalat (44%) és a rokon, baráti meghívás (38%) keltette fel. A desztináció **kiválasztását befolyásoló legfontosabb tényezők a kedvező tapasztalat (35%), a meghívás (28%) és a régió kedvező természeti adottságai (28%)** voltak. A konkrét úti célról a belföldi főutazáson részt vevők 35%-a döntött az utazás előtt legalább két hónappal. 11% az utazás előtt mindössze néhány nappal hozta meg döntését.

A belföldi főutazáson részt vevők leggyakoribb motivációja a **pihenés (46%)** volt, ezt az **ismerősök, rokonok felkeresése** követte (15%). A főutazás alatt végzett tevékenységek rangsorát – a főutazás motivációjához hasonlóan – a pihenés vezeti, a válaszadók 88%-a említette. A második helyen a **strandolás, fürdőzés** szerepel (51%).

A legtöbben **augusztusban (40%)** és **júliusban (29%)** vettek részt főutazáson. **Június** hónapot a főutazások egytizedében (9%) választották. A válaszadók egyötöde a nem a nyári hónapokban volt főutazáson.

A belföldi főutazások **31%-ának időtartama 1-3 éjszaka** volt. A legtöbb belföldi főutazás (16,5%) egy hétig tartott. Az ennél hosszabb főutazások aránya 30%. A válaszadók a főutazás során **átlagosan 6,3 éjszakát** töltöttek otthonuktól távol.

A főutazások legnagyobb részében, 77%-ában az egész utazás ideje alatt **egy településen** tartózkodtak a résztvevők. A második legnépszerűbb formának a **csillagtúra** bizonyult (15%).

Az úti cél eléréséhez a többség (74%) **személygépkocsit** vett igénybe. A második legfontosabb szerep a **vonatnak** jut (17%).

A belföldi főutazások **54%-ában** az igénybevett szálláshely **ingyenes szálláshely**: 38% ingyenes rokon, baráti szállást vett igénybe, 10% saját telkére, nyaralójába ment, 6% vállalati üdülőben pihent, 1% pedig a vadkempingezést választotta. A fizetős szálláshelyek közül a **fizető magánszállás** volt a legnépszerűbb, **13%** vett ilyen szállást igénybe. Ezt a **szálloda (8%)** és a **panzió (8%)** követte. Kempinget 7%, apartmant a válaszadók 6%-a vett igénybe.

A főutazások **90%-át** a résztvevők **saját maguk szervezték**. Utazási iroda **3%** esetében vett részt a szervezésben, a főutazások 7%-át egyéb szervezet (iskola, klub stb.) szervezte.

A belföldi főutazáson **átlagosan 2,7 fő** vett részt.

A főutazás előtt az utazók **38%-a gyűjt turisztikai információt**. 14% az utazás előtt és közben is, 21% csak előtte, 3% pedig csak az utazás közben tájékozódott. A legfontosabb

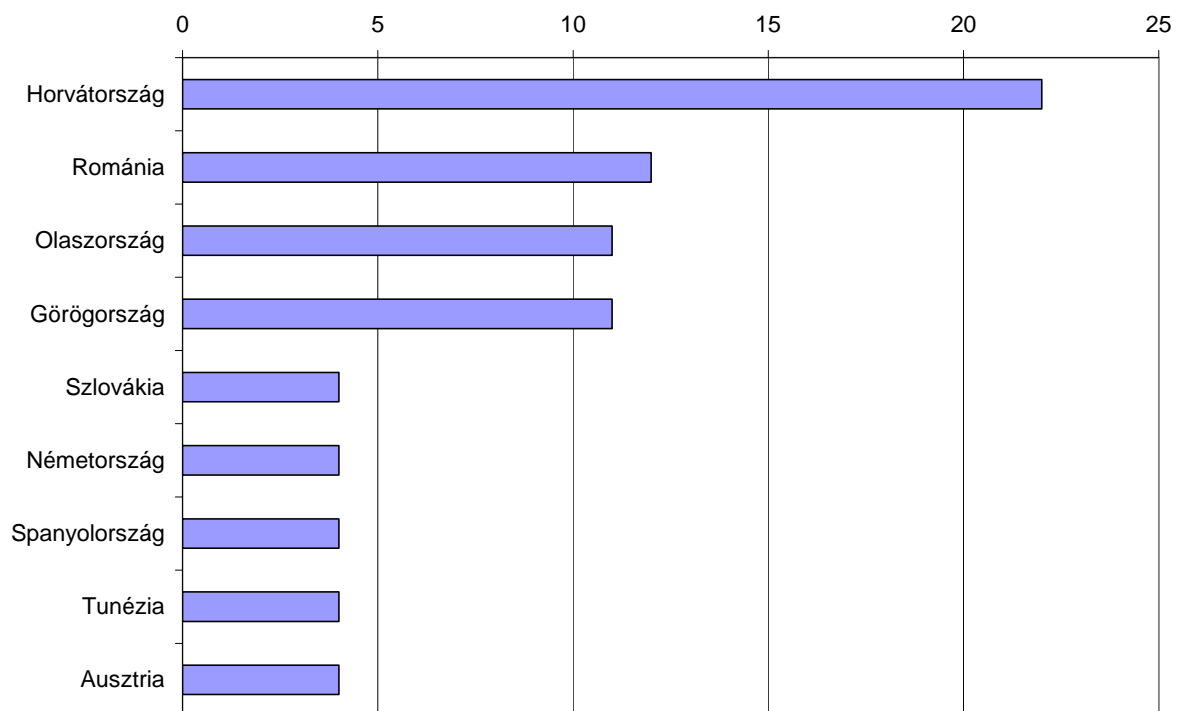
információforrások a **prospektusok (41%)**, a **térképek (33%)** és a **korábban ott járt személyek (30%)** voltak. Az **internetet a megkérdezettek 22%-a** vette igénybe.

Belföldi főutazásaikkal a válaszadók **rendkívül elégedettek** voltak, az 1-től 5-ig terjedő skálán a vizsgált szempontok mindegyike 4 feletti átlag osztályzatot kapott.

KÜLFÖLDI FŐUTAZÁSOK

A külföldi főutazások legkedveltebb desztinációi **Horvátország (22%)**, **Románia (12%)**, **Olaszország (11%)** és **Görögország (11%)** voltak. A külföldre utazók összesen 39 országot neveztek meg, az Európán kívüli főutazások aránya 13% volt. A külföldi főutazáson résztvevők **46%-a járt már korábban főutazása helyszínén.**

A külföldi főutazások legfontosabb úti céljai

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T. N=468 fő

Az úti cél iránti érdeklődését elsősorban a korábbi kedvező tapasztalat (31%) és a rokoni, baráti ajánlás (33%) keltette fel. A desztináció kiválasztását befolyásoló tényezők közül kiemelkedik az úti cél kedvező **természeti adottsága (46%)**, **az éghajlat (31%)** és az **ár**

(28%). A konkrét úti célról 54% döntött az utazás előtt legalább két hónappal, 4% pedig az utazás előtti néhány napban választott.

A főutazások leggyakoribb **motivációja a pihenés (36%)** volt, ezt a **kulturális látnivalók megtekintése (13%)** és az **ismerősök, rokonok felkeresése (10%)** követte. A főutazás során végzett tevékenységek rangsorát a pihenés vezeti (79%). Jelentős arányban töltötték idejüket a külföldi főutazáson résztvevők **városlátogatással (54%), strandolással (51%)**, valamint a **természeti (50%) és kulturális (49%) látnivalók** megtekintésével is.

A legtöbben **augusztusban (34%)** és **júliusban (22%)** vettek részt főutazáson, **június** hónap részesedése 11% volt. A válaszadók **egynegyede nem a nyári hónapokban** vett részt főutazáson.

A külföldi főutazások egynegyede 6 éjszakánál rövidebb volt. A **legtöbb külföldi főutazás egyhetes** volt, az ennél hosszabb külföldi főutazások aránya 38%. A válaszadók **átlagosan 8,0 éjszakát** töltöttek a külföldi főutazás során otthonuktól távol.

A főutazások felében az egész **utazást egy desztinációban** töltötték a résztvevők, a második legnépszerűbb formának a **csillagtúra** bizonyult (25%).

Az úti cél eléréséhez a külföldi főutazáson részt vevők többsége (51%) **személygépkocsit** vett igénybe. A második legfontosabb szerep a **repülőnek** jutott (26%). Ezen belül a diszkont légitársaságok járatait 4% választotta.

A külföldi főutazások 21%-ában az igénybevett szálláshely **ingyenes szálláshely**: 20% ingyenes rokon, baráti szállást vett igénybe, 0,15% saját telkére, nyaralójába ment, 0,3% vállalati üdülőben pihent, 0,2% pedig a vadkempingezést választotta. A fizetős szálláshelyek közül a **szálloda (31%)** és az **apartman (25%)** voltak a legnépszerűbbek.

A külföldi főutazások **59%-át** a résztvevők **saját maguk szervezték**. **Utazási iroda 35%** esetében vett részt a szervezésben, a külföldi főutazások 6%-át pedig egyéb szervezet (iskola, klub stb.) szervezte. A külföldi főutazások egyötödét szervezte teljes egészében utazási iroda. Az utazási irodák szolgáltatásai közül leggyakrabban szállást (39%) igényeltek.

A főutazáson **átlagosan 2,6 fő** vett részt.

A főutazás előtt az utazók **73%-a gyűjt turisztikai információt**: 38% az utazás előtt és közben is, 30% csak előtte, 6% pedig csak az utazás közben. A legfontosabb információforrások a **prospektusok (48%)**, az **internet (42%)** és az **útikönyvek (39%)** voltak. Jelentős volt még a **térképeket (35%), utazási irodát (33%)** és a **korábban ott járt személyek tapasztalatait (31%)** említők aránya is.

Általánosan elmondható, hogy a vizsgált időszak külföldi főutazásaival a válaszadók **rendkívül elégedettek** voltak.

További információ:

Magyar Turizmus Rt. Piac- és Termékelemzési Iroda

1012 Budapest, Vérmező út 4.

telefon: 06-1/488 8710

fax: 06-1/488 8711

e-mail: kutatas@itthon.hu

honlap: www.itthon.hu > Szakmai oldalak > Piackutatások és Turizmus Bulletin

Összefoglaló táblázat

	Belföldi			Külföldi		
	Kirándulás	Utazás	Főutazás	Kirándulás	Utazás	Főutazás
A legfontosabb úti célok	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budapest-Közép-Dunavidék (17,7%) ✓ Dél-Dunántúl (17,2%) ✓ Balaton (13,8%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budapest-Közép-Dunavidék (26%) ✓ Balaton (19%) ✓ Észak-Magyarország (13%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Balaton (32%) ✓ Észak-Magyarország (14%) ✓ Budapest-Közép-Dunavidék (13%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ausztria (30%) ✓ Románia (26%) ✓ Szlovákia (25%) ✓ Szlovénia (7%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Horvátország (15%) ✓ Románia (12%) ✓ Ausztria (11%) ✓ Olaszország (9%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Horvátország (22%) ✓ Románia (12%) ✓ Görögország (11%) ✓ Olaszország (11%)
A legjellemzőbb motivációk	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rokonok és ismerősök felkeresése (21%) ✓ pihenés (19%) ✓ strandolás, fürdőzés (11%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pihenés (36%) ✓ rokonok és ismerősök felkeresése (27%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pihenés (46%) ✓ rokonok és ismerősök felkeresése (15%) ✓ strandolás, fürdőzés (13%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vásárlás (42%) ✓ városlátogatás (18%) ✓ rokonok és ismerősök felkeresése (15%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pihenés (27%) ✓ rokonok és ismerősök felkeresése (17%) ✓ kulturális látnivalók (9%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pihenés (36%) ✓ kulturális látnivalók (13%) ✓ rokonok és ismerősök felkeresése (10%)
A legjellemzőbb időpontok	<ul style="list-style-type: none"> ✓ augusztus (21%) ✓ július (19%) ✓ június (15%) ✓ május (13%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ augusztus (30%) ✓ július (26%) ✓ június (14%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ augusztus (40%) ✓ július (29%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ május (15%) ✓ augusztus (14%) ✓ október (14%) ✓ szeptember (13%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ augusztus (27%) ✓ július (20%) ✓ június (12%) ✓ szeptember (12%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ augusztus (34%) ✓ július (22%) ✓ szeptember (12%) ✓ június (11%)
Átlagos tartózkodási idő	-	3,6 éjszaka	6,3 éjszaka	-	6,6 éjszaka	8,0 éjszaka
Információt gyűjtők aránya	33%	42%	38%	47%	73%	73%
A leggyakrabban használt információforrások	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prospektus (45%) ✓ térkép (32%) ✓ korábbi tapasztalatok (32%) ✓ útikönyvek (30%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prospektus (38%) ✓ korábbi saját tapasztalat (34%) ✓ internet (30%) ✓ útikönyv (29%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prospektus (41%) ✓ térkép (33%) ✓ korábban ott járt személyek (30%) ✓ saját korábbi tapasztalat (30%) ✓ útikönyv (25%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prospektus (34%) ✓ korábban ott járt személyek (29%) ✓ saját tapasztalatok (29%) ✓ térképek (23%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prospektus (43%) ✓ útikönyv (36%) ✓ internet (36%) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prospektus (48%) ✓ internet (42%) ✓ útikönyv (39%) ✓ térkép (35%) ✓ utazási iroda (33%) ✓ korábban ott járt személyek (31%)
Részvevők száma	2,3 fő	2,2 fő	2,7 fő	2,2 fő	2,2 fő	2,6 fő

Forrás: Magyar Turizmus Rt. / M.Á.S.T.

Módszertani információk

Kirándulás: éjszakázással nem járó, maximum egynapos utazás, amelynek során a háztartás valamelyik tagja egy napnál rövidebb ideig volt egy másik településen, és az út motivációja nem rendszeres munkavégzés vagy tanulás.

Utazás: olyan helyváltoztatás, amelynek során a háztartás valamelyik tagja legalább egy éjszakát távol töltött lakóhelyétől, és az utazás célja nem rendszeres munkavégzés vagy tanulás volt, valamint amely nem tartott egy évnél tovább.

Főutazás: az adott időszakban a háztartás számára legfontosabb utazás, amelyen legalább két háztartástag részt vett (ha nem egyszemélyes a háztartás).

A kutatás a következő kérdéskörökre terjedt ki:

- kirándulási szokások (úti cél, időpont, motiváció, költségek),
- utazási szokások (úti cél, időpont, motiváció, időtartam, költségek),
- az utazási költségek változása az előző 12 hónaphoz képest,
- a vizsgált 12 hónap főutazásának jellemzői,
- a főutazás költségének változása az előző 12 hónaphoz képest, és
- a következő 12 hónapra tervezett kirándulások és utazások.

A véletlenszerű mintavétellel összeállított, 3000 fős minta a 18 év feletti magyar lakosságra vonatkozóan megye, településszerkezet, nem és korösszetétel szerint reprezentatív. A megkérdezésre személyesen, a megkérdezettek lakásán került sor.